

Wulff: Jeg vil kun tillade mig nogle faa Ord i Anledning af faldne Udtalelser. Jeg vilde ellers ligesom flere af de foregaaende Talere kunne have begyndt med at sige, at jeg ikke har faaet alt, hvad jeg ønskede ved dette Lovforslag, men jeg skal ikke komme ind paa at detaillere, hvad jeg kunde have ønsket, men ikke har opnaaet. I saa Henseende kan jeg hen-vise til mine Udtalelser ved første Behandling. Jeg vil her nærmest kun omtale den Frygt, der har gjort sig gældende baade hos det ærede Medlem fra Veringe (Jensen-Sønderup) og den højtærede Minister, for, at Delingen af Skoleraadet i to skulde virke skadeligt. Denne Deling, som Udvalget har foreslaaet, hører til de Ting, som jeg har sluttet mig til med Sympati. Jeg tror, at Frykten for, at der skal være to Retninger, der vil trække i indbyrdes modsat Retning, er ubegrundet. De tekniske Undervisningsanstalter, som der her lovgives om, er Skoler af to bestemt forskellige Typer. Den ene Type er, hvad man plejer at kalde til dagligt Brug de tekniske Skoler. Det er lokale Skoler, der er fælles for alle Haandværks Udøvere, og de maa derfor i Hovedsagen give en fælles grundlæggende Undervisning for alle Haandværkere, selv om Undervisningen, efterhaanden som man kommer op i Klasserne, specificeres noget for Tegningens Vedkommende. Den anden Type er Fagskolerne, som er specielle Skoler for de enkelte Fag, og hvor der ikke gives den fælles grundlæggende Undervisning. Disse to Arter af Skoler staar derfor ikke som Konkurrenter overfor hinanden. Haandværkets Lærlinge gaar til de tekniske Skoler for at faa det første fælles Grundlag, og derefter gaar de i de Fag, hvor det findes nødvendigt, til Fagets faglige Skole for der at faa den specielle Værkstedsdannelse, som Mesteren maaske ikke er i Stand til at give.

Det er derfor ret forskellige Skoleplaner, som disse Skoler skal beskæftige sig med. Og naar det er Raadets Hovedopgave at skulle drøfte og vedtage saadanne Skoleplaner, har det altid forekommet mig unaturligt, at man i Raadet, som det oprindelig var foreskrevet, skulde drøfte Planerne for de tekniske Skoler. Naar Repræsentanterne for disse muligvis delte sig i et Flertal og et Mindretal, var det urimeligt, at Afgørelsen kunde blive paavirket af Stemmer fra Skoler af en helt anden Art, der ikke kendte meget til de tekniske Skolers Undervisningsmetode, med det Udfald, at et Mindretal maaske

kunde forvandles til et Flertal, der stod imod de Folk, der var de egentlig sagkyndige paa de tekniske Skolers Omraade. Det samme kunde tænkes for Fagskolens Vedkommende. Folk fra de tekniske Skoler, der egentlig ikke havde at gøre med det, som Fagskolerne beskæftiger sig med i strengere Forstand, kunde ved deres Sæde i Raadet og deres Afstemning der faar en Indflydelse, som ikke var heldig for de Bestemmelser, man maatte træffe for Fagskolerne. Derfor har jeg med Sympati hilst, at der i Udvalget var Stemning for at dele Raadet i to, et for de tekniske Skoler og et for Fagskolerne, dog saaledes, at disse to Raad kunde mødes saa ofte, det maatte findes nødvendigt. Jeg vil ikke udtale noget Ønske om, at Fællesmøder maa blive Regelen og Særmøder Undtagelsen eller omvendt, men overlade det til Livets Udvikling at finde det naturlige. Jeg erkender dog, at man godt, saadan som Ministeren sagde, kunde have tænkt sig, at det samlede Raad delte sig i Udvalg, men saa havde man kun gaaet en Omvej for at opnaa det samme, som man her har opnaaet, idet man deler Raadet i to Raad eller to Udvalg, om man vil, og derved sikrer sig, at Behandlingen sker af de sagkyndige i hvert af de to Raad.

I øvrigt er det klart, at for det Raad, der er foreslaaet for Fagskolegruppen, vil det i det hele ikke være saa let at finde nogen fælles Undervisningsplan, thi selv om man kalder alle disse Skoler Fagskoler, vil det dog staa enhver klart, at f. Eks. en Fagskole for Barberere og en Fagskole for Urmagere vil i deres Undervisningsplan have overordentlig lidt, der er fælles, naar paa Forhaand den virkelig forberedende Almenundervisning er fjernet derfra og finder Sted ved de tekniske Skoler, saa at det, man skal gøre i disse Skoler, er at undervise Eleverne henholdsvis i Barberfagets værkstedsmæssige Gerning og i Urmagerfagets værkstedsmæssige Gerning. Fællesskabet i Undervisningen bliver da ikke særlig stort. Men der vil findes andre Omraader, hvor disse Skoler kan have fælles Interesse.

Det var dette, jeg vilde sige, fordi jeg ikke vilde staa som den, der ved min Tavshed sluttete mig til de Beklagelser, som jeg ikke ser nogen Grund til, over, at Raadet er blevet delt. Jeg kunde derimod godt sympatisere med den højtærede Minister i, at man skulde give Industri-raadet en Repræsentant til. Selv om det kan siges med Rette, som det blev sagt af